

Finansdepartementet

Vår ref: TEA 7. april 2015

Høring – NOU 2014:13 Kapitalbeskatning i en internasjonal økonomi

Det vises til høring om Scheel-utvalgets innstilling (NOU 2014:13). Tekna avgir herved sin uttalelse.

Utvalget har gjort en bred gjennomgang av det norske skattesystemet og med det lagt et godt grunnlag for å vurdere endringer i skattleggingen. Oppdraget var fokusert på å vurdere selskapsskatten i lys av den internasjonale utviklingen. Det fremgikk av mandatet at selskapsskatten skulle vurderes i en helhetlig sammenheng. Utvalget har lagt betydelig vekt på oppdemming for både nasjonale og internasjonale skattetilpasninger i sitt samlede forslag til endringer. Videreføring av prinsipper bak skattereformene av 1992 og 2006 står sentralt for utvalget. Ideen om brede grunnlag og lave satser fra 1992-reformen foreslås videreført sammen med lik skattesats for selskap og på alminnelig inntekt for personer. Eierskapsbeskatningen for personer fra skattereformen i 2006 foreslås økt slik at samlet eierinntekt skattlegges på nivå med lønnsinntekt på marginen. For lønsmottakere foreslås det en omlegging der en større del av beskatningen skjer gjennom en ny bruttoskatt samtidig med at mulighetene for fradrag i nettoinntekten begrenses. Utvalget peker på at den nye bruttoskatten på personinntekt er godt egnet for å tilpasse beskatningen for å oppnå et bestemt proveny samlet sett.

Tekna støtter utvalgets forslag om en betydelig reduksjon i selskapsskattesatsen. Vi tar til etterretning at utvalget vil videreføre en standardmodell for selskapsbeskatning mens et tilsvarende utredningsarbeid i Sverige har resultert i forslag om en skattemodell for selskap der gjeld og egenkapital behandles skattemessig likt. I den svenske utredningen argumenteres det for at likebehandling av gjeld og egenkapital vil være bra for Sverige og at modellen uten fradrag for kapitalkostnader vil være best egnet. Det vises til forskningsarbeid som understøtter at Sverige vil være blant de land som vil tjene mest på en slik modell. Argumentene for modellen er at den vil være særlig gunstig for å tiltrekke internasjonale investeringer og at den vil fjerne problemstillingen

www.tekna.no

Org.nr.: 971 420 782
MVA

med internasjonal skattetilpasning. Det hevdes også at likebehandling av gjeld og egenkapital vil gjøre det mindre attraktivt med gjeldsfinansiering og medføre at kapitalen flyttes mot mer risikable prosjekter med høyere forventet avkastning.

Scheel-utvalget anbefaler imidlertid ikke at Norge forlater standardmodellen. Vi savner en nærmere redegjørelse for hvordan personbeskatningen burde se ut ved enn annen form for selskapsbeskatning. Det er etter vårt syn noe forunderlig at Sverige og Norge, som begge er små åpne økonomier, vil være tjent med fundamentalt ulike skattesystemer i en fremtid der petroleumssektoren spiller en mindre rolle for den norske økonomien.

Tekna støtter i hovedsak utvalgets forslag til endringer for et mer effektivt skattesystem og for å tilpasse den øvrige beskatningen til lavere selskapsskattesats. Vi er imidlertid kritiske til utvalgets forslag om en betydelig økning i beskatningen av eierinntekter. I den personlige inntektsbeskatningen mener vi utvalget legger opp til en for høy og for progressiv beskatning. Videre mener vi utvalgets forslag om å fjerne fradragmuligheter knyttet til fagforeningsmedlemskap, arbeidsreise og pendling ikke må realiseres. Disse og våre øvrige merknader er nærmere gjort rede for i det følgende.

Teknas perspektiv

Langsiktige framskrivninger for norsk økonomi, jf. bl.a. Perspektivmeldingen 2013, viser at offentlig sektor vil ha et betydelig inndekningsbehov på lang sikt. Viktige drivere for inndekningsbehovet er aldringen av befolkningen samt at bidraget fra Statens pensjonsfond utland etter hvert vil reduseres i forhold til økonomiens størrelse. Inndekningsbehovet betyr i praksis at offentlige utgifter må reduseres eller at skattene må øke. Selv om skattene trolig må økes på lang sikt er det i et noe kortere perspektiv rom for skattereduksjoner, jf. Perspektivmeldingen 2013. Med utsikter til lavere oljepris og en mulig innstramning av handlingsregelen er dette handlingsrommet trolig redusert.

Tekna mener den langsiktige nedbyggingen av petroleumssektoren som vil komme er forenlig med en god produktivitetsutvikling og fortsatt god vekst i norsk økonomi. Det krever imidlertid betydelig økte investeringer i fastlandsøkonomien, opprettholdelse av et høyt arbeidstilbud og høy kompetanse på den norske arbeidskraften. Skattesystemet må underbygge omstilling, innovasjon og økonomisk vekst. Tekna ønsker et skattesystem som legger til rette for at Norge skal være et attraktivt land å investere i, gjøre det lønnsomt å investere både i realkapital og humankapital, som stimulerer til nytenkning og gründervirksomhet, og som stimulerer arbeidstilbudet. Tekna mener både skatt på kapitalavkastning og skatt på arbeid må reduseres fra dagens nivå. Dette er i tråd med

OECDs anbefalinger for en vekstfremmende skatteomlegging. OECD peker på at disse skattene er særlig problematiske da de griper inn og påvirker økonomisk atferd direkte.

Skatt og avgift har generelt en kostnad gjennom tilpasninger til skattesystemet. Dersom skatter og avgifter bidrar til at den privatøkonomiske gevinsten er mindre enn den samfunnsøkonomiske gevinsten ved for eksempel investeringer og arbeidsinnsats, vil vi få lavere investeringer og lavere arbeidsinnsats enn det som er samfunnsøkonomisk optimalt. Det er derfor viktig at skatter og avgifter innrettes med tanke på å skaffe offentlige inntekter til lavest mulig kostnad for økonomien. Som en illustrasjon på effektivitetstapet vises det til at Finansdepartementet har lagt til grunn en skattefinansieringskostnad på 20 pst. for alle tiltak som skal finansieres over offentlige budsjetter.

Tekna er skeptiske til å legge for mye vekt på kortsiktige provenyvirkninger av det samlede forslaget til skatteomlegging. Utvalget peker også på dynamiske effekter, gjennom virkninger på skattegrunnlagene, som er med på å delvis selvfinansiere noe av det opprinnelige provenytapet. Tekna ønsker i særlig grad å peke på at også forslagene fra grønn skattekommissjon, ventet ved utgangen av året, må trekkes inn i en samlet vurdering av proveny. Grønne skatter og avgifter har i motsetning til de fleste andre skatter nettopp som formål å korrigere markedsprisene og påvirke atferd der prisene i utgangspunktet ikke reflekterer samfunnsøkonomisk kostnad. Slike skatter og avgifter vil kunne fremskynde overgangen til et lavutslippssamfunn. Vi tror potensialet for grønne skatter kan være betydelig selv fra dagens utgangspunkt i Norge. Dette potensialet må unyttes og brukes til å redusere vridende skatter som skatt på arbeid. En utfordring med grønne skatter kan være at skattegrunnlaget over tid vil svekkes dersom skattene virker etter hensikten. Dette bør etter vår vurdering ikke stå i veien for å saldere grønt proveny mot proveny basert på vridende skatter i et mellomlangt perspektiv.

Tekna mener økt skatt på forbruk og eiendom bør være opplagte alternativ til skatt på arbeid og at samlede skatteletetter, med utgangspunkt i utvalget provenynøytrale totalforslag, bør skje gjennom lavere skatt på arbeid og norsk eierskap.

Etter vår oppfatning står Norge nå ved et veiskille der vi kan legge grunnlaget for god og bærekraftig vekst framover ved å stimulere økonomisk ønskelig atferd gjennom skattesystemet. Det langsiktige inndekningsbehovet i offentlige finanser peker i retning av at denne muligheten til å bruke skattesystemet til å underbygge vekst kan bli vanskeligere i framtiden. Tekna vil i denne sammenheng peke på viktigheten av at endringer i skattesystemet har bred politisk støtte.

Investeringer er langsiktige og bedriftenes rammebetingelser må være forutsigbare og stabile.

Selskapsbeskatningen

Utvalget mener at gjeldende selskapsskattemodell, som er basert på et prinsipielt grunnlag, i grove trekk har gitt et velfungerende skattesystem. Norge var i 1992 tidlig ute med å etablere en

selskapsskatt som i et internasjonal perspektiv var relativt lav. Det vises til at mange land har redusert selskapsskattesatsen i løpet av de siste 10 årene og at Norge nå ligger høyt i OECD-sammenheng. På en slik bakgrunn foreslår utvalget at skattesatsen senkes til 20 pst. Utvalget legger til grunn at redusert selskapsskattesats vil gi insentiver til økte investeringer og samlet bidra til høyere økonomisk vekst.

Tekna ser at det i en verdensøkonomi med frie kapitalbevegelser der bedrifter lokaliserer virksomhet ut fra en samlet vurdering av rammebetingelser, er viktig at Norge fremstår som et attraktivt land å investere i. Selv om Norge skårer høyt på flere internasjonale målinger av næringsvennlighet deler vi utvalgets vurdering om at våre naboland i hovedsak er alternativer til å investere i Norge. Disse landene er som Norge stabile, men skiller seg fra Norge ved et lavere skattenivå for selskap. Sverige har også fått en utredning som i praksis foreslår en effektiv selskapsskatt på 16,5 pst. ved egenkapitalfinansiert virksomhet. Tekna støtter en betydelig reduksjon i den norske selskapsskatten og deler utvalgte vurdering om at en sats på 20 pst. vil være godt tilpasset nivået i våre nære land.

Utvalget synes å legge betydelig vekt på at en reduksjon i selskapsskatten vil redusere insentivene multinasjonale selskaper har til skattetilpasning. Det nevnes imidlertid at det er tynt empirisk forskningsgrunnlag når det gjelder flernasjonale selskap og skatt i Norge. Tekna mener effekter av selskapsskatten på den samlede økonomiske aktiviteten i Norge bør være avgjørende for å vurdere nivået på denne skattesatsen.

Tekna mener en reduksjon av selskapsskatten er viktig for å legge grunnlaget for fortsatt høy verdiskaping i den norske økonomien. Selskapsskatten er av OECD vurdert som den skatten med størst negative effekter for økonomien. Samtidig er det ikke opplagt at selskap i seg selv må være et skattegrunnlag siden verdiene som skapes fordeles på eiere og ansatte som igjen er underlagt beskatning. Tekna støtter utvalgets anbefaling om å senke heller enn å fjerne skatten helt. Selskapsskatt er også en skatt på utenlands eierskap. Det kan være krevende å skattlegge eierskapet direkte. Vi merker oss imidlertid at utvalget mener fremveksten og utviklingen i den digitale økonomien kan skape utfordringer for selskapsskatt i framtiden.

Produktivitetskommisjonen ble nedsatt for å vurdere tiltak som vil fremme produktivitetsutviklingen. Dette er særlig viktig i en tid der Norge må omstille seg bort fra en svært lønnsom petroleumssektor. Det er avgjørende at investeringene i fastlandsøkonomien økes samtidig med at teknologikompetansen i petroleumsnæringen, i større grad enn i dag, kommer fastlandsøkonomien til gode. Utvalget har fått utført beregninger som peker på at reduksjonen i selskapsskatten (det helhetlige forslaget) vil kunne gi en økning i investeringene på mellom 6 og 8,5 pst. på lang sikt. Etter vår vurdering er en økning i denne størrelsesorden ikke tilstrekkelig for norsk økonomi. Vi mener offentlige støtteordninger som både direkte og indirekte bidrar til å gjøre

investeringer mer lønnsomme må styrkes. Tekna ønsker spesielt å peke på tiltak for overføring av teknologi og kompetanse og tiltak som støtter forskning- og utvikling via skattesystemet.

Selv om utvalget ikke foreslår en modell for selskapsskatt som likebehandler gjeld og egenkapital, peker utvalget på at gjeldsfavorisering i standardmodellen kan være problematisk. Utvalget viser til at særlig nystartede selskap og selskap som investerer i innovative aktiviteter kan ha problemer med å ta opp lån og dermed være avhengige av å bli finansiert med egenkapital. De innser at favoriseringen av gjeld i selskapsfinansieringen kan øke kapitalkostnaden for denne typen investeringer sammenliknet med andre investeringer. Tekna deler denne bekymringen for en uheldig investeringssammensetning og mener det kan være behov for mer statlig risikokapital for å stimulere innovasjonsinvesteringer.

Skatt på eierinntekt

Etter skattereformen i 2006 økte den effektive marginals-katten på utbytte fra 28 pst. til 48 pst. Kapitalinntekt skattlegges først i selskapet. Utbytte utover en definert normalavkastning, jf. aksjonærmodellen, skattlegges som alminnelig inntekt. Skattesatsen for selskap er videre lik skattesatsen på alminnelig inntekt for personer. Etter reduksjonen av skattesatsen til 27 pst. i 2014 ble den maksimale samlede marginals-katten på eierinntekt senket til 46,7 pst.

Med en selskapsskattesats på 20 pst., slik utvalget foreslår, ville en videreføring av systemet fra 2006 resultere i en samlet marginal skattesats på 36 pst. for kapitalinntekter. For å motvirke en slik senkning av marginals-katten foreslår utvalget en ny modell der eierinntekter skilles fra ut fra øvrige personinntekter. Eierinntekter foreslås fastsatt som et eget skattegrunnlag med særskilt skattesats. Utvalgets flertall foreslår at denne skattesatsen settes slik at marginals-katten på eierinntekter blir lik marginals-katten på arbeidsinntekt inkludert arbeidsgiveravgift. Med utvalgets forslag til personskatt i den provenynøytrale samlede forslaget blir høyeste marginals-katt 52,8 pst. Den særskilte skatten på eierinntekt blir 41 pst.

I 2014 var den maksimale marginals-katten på arbeidsinntekt 7 prosentenheter høyere enn den marginale marginals-katten på eierinntekter. Utvalget mener en slik differanse kan gi motiver for inntektsskifting. Tekna støtter ikke utvalgets flertall som mener det er nødvendig å fullt ut utligne differansen mellom de maksimale marginals-kattene på eierinntekter og kapitalinntekter. Vi tror utvalgets flertall legger for stor vekt på inntektsskifting. Både innslag av redusert arbeidsgiveravgift og marginals-katt på arbeidsinntekter under den maksimale tilsier at mange vil stå ovenfor andre insentiver enn utvalget fokuserer på. Det er etter vår vurdering et sentralt poeng at også personer og kompetanse kan flytte på seg. Det går trolig en smertegrense for hvor høyt norsk eierskap bør skattlegges. Det må være lønnsomt å være norsk entreprenør i Norge og etablere ny virksomhet i

Norge. Tekna mener dette er et særlig viktig hensyn i tiden fremover når petroleumsvirksomheten betydning for norsk økonomi etter hvert vil avta.

Tekna er skeptiske til å skille eierinntekter ut som eget skattegrunnlag. Det kan bidra til økt usikkerhet om fremtidig beskatning og redusere forutsigbarheten i skattleggingen. Vårt argument er at det kan være enklere å justere en skattesats etter skiftene politiske flertall når denne kun gjelder eierinntekter. Dette er trolig særlig relevant for en skatt som gjelder kapitalinntekter fra eierskap. Vi ser imidlertid at en maksimal marginal skattesats på 36 pst., ved videreføring av dagens prinsipper, kan kreve for store reduksjoner i den ordinære inntektsbeskatningen for at avstanden opp til de marginale skattesatsene på arbeid ikke skal bli for stor.

Skatt på personinntekt

Finansdepartementet minner oss minst en gang i året om at arbeidskraften er vår viktigste ressurs. I Nasjonalbudsjettet 2015 er nåverdien av framtidig arbeidsinnsats beregnet å utgjøre 82 pst. av nasjonalformuen. Tekna er opptatt av at skattesystemet skal underbygge en god anvendelse av arbeidskraften i Norge og at den enkelte må gis økonomiske insentiver til å investere i egen kompetanse og tilby sin arbeidskraft i arbeidslivet. Det må lønne seg å ta lang utdanning, det må lønne seg å arbeide og det må lønne seg å stå lenge i arbeid. Det er vel dokumentert at høyere utdanning generelt og teknologisk kompetanse spesielt er viktig for omstilling, innovasjon, gründervirksomhet og økonomisk vekst. Ikke minst peker produktivitetskommissjonen på dette i sin første rapport.

Tekna mener på denne bakgrunn at for mye av den potensielle økonomiske avkastningen av kunnskap trekkes tilbake gjennom skatt. Personer med lang utdanning kommer senere inn i arbeidsmarkedet og får færre år i arbeid. Det er da nødvendig med høyere årlig lønn dersom utdanning skal være økonomisk attraktivt. Avkastningen av utdanning i Norge er lav i en komparativ betraktning, jf. bl.a. OECD. Dette skyldes langt på vei de små inntektsforskjellene i Norge. Perspektivmeldingen fra 2013 dokumenterer at Norge har en jevnere inntektsfordeling enn nesten alle andre land det er naturlig å sammenlikne seg med. Jevn inntektsfordeling er et gode, men kan ha en pris gjennom svekkede økonomiske insentiver som påvirker effektiviteten i økonomien.

Lite lønnsbredning før skatt forsterkes gjennom et progressivt skattesystem slik at inntektsfordelingen etter skatt blir jevnere. Avkastningen av utdanning måles best ved å betrakte hele yrkesforløp. Skattesystemet er imidlertid fokusert på årlig inntekt og ikke livsinntekt. Dette er i seg selv med på å svekke insentivene til å ta lange og krevende utdanninger. Tekna mener derfor progressiviteten i den personlige inntektsbeskatningen må redusere noe fra dagens nivå. Dette må

også sees i sammenheng med at trygdesystemet er bygget opp slik at det ikke gis stønader for inntektsgrunnlag utover 6 G (om lag 530 000) og at folketrygdens nye alderspensjon ikke gir opptjening for lønn utover 7,1 G (om lag 637 000).

Konkret foreslår utvalgte at reduksjonen i skatten på alminnelig inntekt, som er provenyberegnet til minus 75,8 mrd. kroner, langt på vei hentes inn igjen ved å begrense en rekke fradrag (7,8 mrd. kroner) og etablere en ny brutto personskatt til erstatning for dagens toppskatt. Den nye personskatten er beregnet til å gi et proveny på 63,3 eller 50,3 mrd. kroner, avhengig av om det provenynøytrale eller provenyreduserende totalforslaget legges til grunn.

For vanlige lønsmottakere vil utvalgets provenynøytrale forslag innebære skattelette når det sees bort fra fradrag utover minstefradraget og personfradraget. For en lønnstaker med bruttolønn mellom toppskattens inntektsgrenser i 2014 (inntekt mellom 527 400 og 857 300) innebærer utvalgets forslag at marginals-katten senkes med en prosentenhed. Våre utregninger viser at gjennomsnittsskatten senkes med 1,1 pst. i dette intervallet og skattereduksjonen i prosent av lønn generelt er avtakende med økt lønn. Når det tas hensyn til de foreslåtte fradragsbegrensningene blir skatteeffekten individuell og noen vil få betydelig økt skatt.

Utvalget skriver at den nye skatten er godt egnet for å tilpasse personbeskatningen slik at skatteomleggingen samlet sett gir et ønsket proveny. Utvalget peker på at en slik tilpasning både kan skje ved justering av terskelbeløp og satser.

Tekna mener innføringen av en ny bruttoskatt for å kompensere en lempeligere beskatning av alminnelig inntekt bør innrettes slik at lønnsbeskatningen blir noe flatere enn i dag. Den nye skatten er foreslått som en trapp med fire trinn og slik at dagens store forskjeller i marginale skattesatser etter bruttoinntekt om lag videreføres. Vi mener satspåslagene generelt er for høye og spesielt fra og med trinn 3, som forøvrig faller sammen med dagens første trinn i toppskatten. I utvalgets forslag med redusert proveny mener vi innretningen av lønnsbeskatningen blir grunnleggende feil ved at skattereduksjonene først og fremst tilfaller personer med lave og middels inntekter på den ene siden og personer med svært høye inntekter på den andre siden. Utvalget foreslår konkret at satspåslaget ved trinn 3 økes for å kompensere lavere påslag for lavere inntekt samtidig med at trinn 4 fjernes. Tekna mener en skattereduksjon først og fremst bør skje i form av at satsøkningen fra trinn 3 reduseres.

Vi ønsker ikke minst å peke på at det er viktig å legge til rette for at det lønner seg å stå lengre i arbeid etter hvert som levealderen i befolkningen øker. Dette er viktig for å opprettholde en høy verdiskaping per innbygger. Heving av aldersgrensene i arbeidslivet og høyere årlig pensjon ved utsatt uttak er viktige virkemidler. Det er trolig også slik at gjennomsnittsskatten på lønn er viktig for beslutningen om tilbaketrekking fra arbeidslivet. Dette skyldes at det for mange ikke vil være et

reelt alternativ å gradvis trappe ned arbeidstiden før tilbaketrekking fra arbeidslivet. Beslutningen vil da i hovedsak være en beslutning om å arbeide videre med betydelig stillingsbrøk eller full tilbaketrekking. I så fall er det gjennomsnittsskatten på arbeidsinntekten og ikke marginalsakten som vil være mest avgjørende for beslutningen.

Vi vil minne om at også personskatter vil ha en viss grad av selvfinansiering, og lengre yrkeskarrierer vil gi et bredere grunnlag for personbeskatningen.

Fradrag i personbeskatningen

Utvalget foreslår å fjerne en rekke fradragmuligheter i inntektsbeskatningen. Konkret foreslår utvalget å fjerne ni fradrag som samlet vil øke beregnet proveny med 7,8 mrd. kroner. Tekna støtter prinsippet om å fjerne eller begrense fradrag som i liten grad kan gis en god begrunnelse relatert til inntektsopptjeningen. Fjerning av slike fradrag kan generelt benyttes til å redusere skattesatser som har negative effekter på økonomien. Tekna mener imidlertid at de tre fradragene knyttet til hhv. fagforeningskontingent, arbeidsreiser og merutgifter for pendlere ikke må fjernes. Dette er fradrag for utgifter som i særlig grad kan knyttes til inntektsopptjeningen.

Fradrag for fagforeningskontingent gir incentiver til å være medlem av en fagforening. Fagforeningsmedlemskap er nært knyttet opp mot ansettelsesforhold og inntektsvervelse. Etter Teknas vurdering er utbredt fagforeningsmedlemskap avgjørende for legitimiteten til den norske modellen og lønnsdannelsen i Norge. Det er bred enighet om at den norske modellen representerer et fortinn som mange andre land ikke har. Holdenutvalget ga også den koordinerte lønnsdannelsen i Norge et usedvanlig godt vitnemål. Det er vanskelig å se gode alternativer for å fremme fagforeningsmedlemskap enn nettopp å gi mulighet for at fagforeningskontingenten kan trekkes fra inntekten ved skatteutmålingen. Vi mener et slik fradrag vil ha klare positive effekter på norsk økonomi gjennom oppslutning og legitimitet til fagforeningene i en tid der internasjonalisering og arbeidsinnvandring utfordrer den norske modellen.

Lange arbeidsreiser skyldes at det er lang avstand mellom arbeidsstedet og den enkeltes bosted. Dette kan delvis skyldes at fradrag for reiseutgifter isolert sett innebærer en subsidiering av bosetting langt fra arbeidsstedet. Tekna er imidlertid tvilende til at et slik fradrag kan ha betydelige effekter på valg av bosted. Vi mener hensynet til arbeidstakermobilitet må veie tyngst i en vurdering av effekter av reisefradraget. Det er ingen tvil om at arbeidsreiser er reiser til inntekts ervervelse. Det er trolig også slik at fradraget gjør det økonomisk mulig å ta arbeid langt unna bostedet når slikt arbeid er eneste alternativ. Fradraget kan derfor ha en positiv effekt på sysselsettingen.

Skatt på eiendom og formue

Utvalget rangerer skatt fra verst til best som følger: selskapsskatt, personlige inntektsskatter, konsumskatter og eiendomsskatter. Rangeringen er for øvrig i samsvar med OECDs anbefalinger. Utvalget anbefaler på denne bakgrunn å øke skatt på konsum og eiendom for å dekke inn et provenyrtap knyttet til lavere selskapsskatt. Med redusert selskapsskatt i tråd med utvalgets forslag samt lavere skatt på norsk eierskap og lønnsinntekter enn utvalget legger opp til, jf. våre tidligere merknader, ser vi økt konsumskatt og økt skatt på eiendom (bolig) som aktuelle av provenyehensyn.

Som en motvekt til de sterke insentivene for å investere i eiendom/bolig fremfor næringsvirksomhet, mener vi en lav grunnrentemotivert statlig skatt på eiendom bør vurderes. Tekna mener en generell eiendomsskatt i Norge, med en lav sats, bør erstatte dagens system der eiendomsskatt kan pålegges lokalt etter den enkelte kommunes vurderinger. Utvalget foreslår ikke en konkret statlig eiendomsskatt, men peker på dette som en mulighet og at det alternativt bør være en bedre koordinering mellom stat og kommune for å sikre en rimelig samlet skattebelastning.

Tekna støtter utvalgets anbefalinger om at formuesskatten opprettholdes, men med bredere grunnlag og større bunnfradrag enn i dag. Det er viktig at boligsubsidieringen gjennom skattesystemet reduseres fra dagens nivå for å oppnå en bedre sammensetning av investeringene i Norge. Utvalgets forslag til en mer reell verdsetting av bolig støttes. Det er etter Teknas vurdering viktig å kanalisere investeringer i eiendom og bolig over mot investeringer i næringsvirksomhet. En slik vridning vil bedre sammensetning av investeringene og fremme den økonomiske veksten. Det er vanskelig å se at betydelige investeringer i bolig er vekstfremmende. I denne forbindelse vil vi peke på statistikken over bruttoinvesteringer i fast realkapital. For fastlands-Norge (2013) utgjorde næringsinvesteringer 44,8 pst. mens boliginvesteringer for husholdninger utgjorde 30,3 pst. Næringsinvesteringene i fastlandsøkonomien utgjorde kun 31,3 pst. av det samlede investeringsnivået i fast realkapital i Norge.

Med nedbygging av petroleumssektoren er det et stort behov for nye investeringer i fastlandsøkonomien. Da må det være lønnsomt å investere i næringsvirksomhet fremfor eiendom, og i Norge fremfor i utlandet.

Når det gjelder virkninger av formuesskatten vises det til at redusert formuesskatt vil kunne øke innenlands sparing, men ikke nødvendigvis påvirke samlet investeringsnivå i Norge, med henvisning til en teoretisk modell. Vi kjenner ikke til forskning som underbygger klare negative effekter av formuesskatten, men legger til grunn at formuesskatt kan ha negative effekter på næringsvirksomhet. Dette kan i særlig grad være en problemstilling for virksomhet i oppstartsfasen. Tekna mener problemstillingen bør utredes nærmere. Vi støtter allikevel en videreføring av formuesskatten, med en mer ensartet verdsetting av ulike

formuesobjekter, i tråd med utvalgets anbefalinger inntil det eventuelt foreligger ny kunnskap.

Med vennlig hilsen
Tekna – Teknisk-naturvitenskaplig forening

Ivar H. Kristensen

Ivar Horneland Kristensen
generalsekretær